

Megjelen

minden vasárnap.
Előfizetési ára egy évre
6 ft., fél évre 3 ft.,
három hónapra 1 ft., 80 kr.
szerkesztő és ki-
adóhivatal a piacz-
utczai **Csanak-ház**
ban.

HORTOBÁGY.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Hirdetés
Négyhasásos petty
egyszeri hirdetésnél 3 kr.
háromszoriál 4 kr., többet
szórínél vagy nagy ter-
jedelmű hirdetésnél ár-
leszámítás.
Egyes szám ára 15 kr.
Lapunk számára
külföldi hirdeményeket
elfogad: Hassenstein
és Vogler Hamburg és
Altonában; Molien Ottó,
majna-melléki Frank-
furtban.

Egy negyed telek paraszt-gazdaság. *)

A róna-térsegen távolról már meglepett a fás tanya s behajlva a szerény de annál tisztább épület elébe, meglepetésem tetőpontját érte, egyszerű földmivésben ismeri fel birtokosát azon 1/4 telek földnek, melynek éves jövedelmezése 1000—2000 frt közt ingadozik és melyet mintául és követésre méltó például ezenel föllátni fogok.

Az alkonyat utósó sugarai aranyszínre festék a terepelyes diófa lombzatát, mely alatt Tóth György, feleségével, egy leányával és két suhanc gyermekével esti kenyéruket elköltötték.

Hogyan jött birtokába jó barátom ezen szép gazdaságnak? kérdém a házi gazdát, kinek tetterét eláruló arczifejezése ki-egészítő ellentétben állt azon nyájassággal, mely a java koru asszonyoknak oly igen jól illik.

Magam épitem én ezt uram, saját kezimmal paraszt eszem után. Az isten kegyes gondviselése után, jó gazdának az uraság istenben boldogult öreg kertészének köszönhetem csak azt amim van és még inkább azt, hogy munkás életem mellett jó egészségben felnevelhetem gyermekeimet. — Tartson velünk jó uram! egy kis homoki bor magam szűrésre, tán izelni fog a leányom készített sajt mellett, a forró nap fúradalmi után.

Az izletes kenyér, a svájci módra készített finom sajt mellett elköltöttünk egypár pohár jó bort egymás egészségére, el-tetvén azokat is, kik hazánk gazdasági és kertészeti ipara elő-mozdítása érdekében fáradoznak.

Eközben elbeszélte gazdám, mikint ő 7 éves korában árvaságra jutott és elhagyatva már akkor férjezett nővérei által, szolgálatba lett kénytelen állni; különös szerencséje volt, hogy az uraság kertésze őt megkedvelvén, egy pár év múlva a konyha-kertet és a falkolákat bízta gondozása alá, bérért megtakaríthatta, mert gazdája szeretetét megnyervén, ingyen élhete mellett még némi ruházattal is ellátta.

Elbeszélte, midőn sorsával megelégedve, szülői örökről még csak álmodni sem mert, midőn történt, hogy nővérei az atyai örökön megosztozván, gazdája közbenjárásának sikerült jogát az öröklőz bebizonyítani, minélfogva 1/4 urbéres telek birtokába jött s nem is törődött sokat azzal, mint akkoron 15 éves ifjú, hogy a határ félreszó és homokos részén kapta ki illetőségét és pedig annál kevésbbé, mert összes illetősége egy tagban használt ki, kapott tehát:

szántóföldkint	7 holdat
kaszálókint	3 "
legelőben	3 "
a be nem számítható homokbuczkák	7 "
összesen 20 hold kielt, nagy	

részt szőlőhordta homoktérseget.

Ekkor kezdte ő ugymond -- arról álmodozni, hogy 20 holdas birtokát kerti berendezéssel azon karba hozza, hogy idővel ő se legyen kevesebb ember, mint többi jussos lakostársai.

Gazdája az öreg kertész -- kérségre egy darab földesekét engedte neki át falkolául s ott töltte ő a vasár- és ünneppok szünidejét, vetett előbb fagyvakat, később oltoztatott s míg roz földjének hasznabólója egyedül trágyázási köteleesség mellett földjelt egy-amogy mivelte, ő a suhanc gazda, falkolá-akat tett birtokában. -- azt szorgalmasan ápolta s 24 éves korában átévén a birtokot, egy pár 100 frt megtakarított béréből építtetett és gazdaságát berendezte, egyedül segítségére lévén nekje munkás neje, az uraság svájtzereének leánya, ki nem

egyedül a tehenészet körül, hanem a konyha körében is nagy ügyességgel bírt.

Főlösegesnek tartjuk szorgalmas és tájékozott gazdánk gazdasága berendezése körüli nézeteit elősorolni, tartsunk szemlét a hely színén, hol a tények, a kézzel fogható eredmények szolgálnak magyarázatul és meggyőződéssül arranéve, hogy Tóth György 20 holdas gazdasága a helyi -- talaji és piaczi viszonyokhoz ügyesen alkalmazva, a mintagazdaság minden követelésének tökéletesen megfelel.

Az egész 20 holdas tér talajában legjobban diszló eper- és ákáczafeleven sövényvel van körülfogolva, az országút mentében ákác alkalmaztatott, mert az eperfa levele az országút pora által hasznavehetetlen lenne amogy is selyemtenyészésre, -- a birtok többi három oldala bekerítésére eperfa használtatott.

Az eperfa-kerítés levelein évente 8--10 mázsa selyemgubó termeltetik, melynek átlagos jövedelme 400 frt; -- az ákácze-kerítés évenként nyeresé alá jöven, ez, és az eperfakertés rőzséje fedezi a tüzelési szükségletet nemcsak, de a főlöleg eladási ár-éből a selyemtenyészés felszerelési költségeit is megtéríti, az elevelen kerítés nyári tisztogatásából pedig nagymennyiségű lomb-takarmányt nyer.

Futó-homokkint az illetőségbe be nem számított buczkák ákácza-, nyír- és nyárfával vannak beültetve, az épületfául már alkalmas nyárfákból építé gazdánk csinos új hajlékát, a módjával vágatott ákácza-, nyír- és nyárfából jövőre évenként 100 frt jövedelmet nem tulságosan remél.

Egyik homokdomb déli lejtője szőlővel van beültetve, melynek czélszerű mivellese kezeskedik arról, hogy a ház szükségletét bőven fedezi borával; de csemegefajokban sem szenved szük-séget a kis gazdaság, ezek a homok-kötő ültetvények déli szo-gelyein kisebb-nagyobb csoportokban diszlenek, melyek termése föltre elrakva, a farsangban szépen jövedelmez.

Az egész birtok azután a homok-kötő ültetvényekre tekin-tet nélkül, nyolcz egyenlő nagyságu táblára van elosztva, egy hosszában végig nyuló és három keresztut által, középen észak-ról csinos erdőeske által védve áll a lak és gazdasági épület, az utak melléken gyümölcsfák diszlelegnek.

A gyümölcsfákak illetőleg elmondá jó gazdánk, mikint még tapasztalatlan ifjú, az urasági kertben levő különféle ritka és be-cses fajokról oltoztatá és pedig kiültette előbb a saját nevelte vad esemeteket s midőn már jól erőre kaptak, még szolgálati ideje alatt vasárnap és ünneppokon benemesítette. -- Azt tapasztalta azonban, hogy gyümölcsfái nagy része csak elveteve olykor igen kedvező években hozott némi kevés gyümölcsöt s mi kevés termelt a legjelesbekebből, alig tudta drágábban el-adni a silányabbaknál. Ő tehát alkalmazkodva a piaczhoz, apránkint átoltoztatá fűt oly fajokkal, melyek termékenyek és a piaczon keresettek -- és ily fajokkal pótolta ki időközben a hiá-nyokat, minék következtében gyümölcsöse most szép jövedelem-ben részesíti.

Nagyrészt kajszinbarack és ringlótszilvára fordítja figyel-mét és a befőzésre alkalmas muskatály és szegfű-körtére, vala-mint a spanyol meggyre, ezeket a városbéli czukrász mindíg jó pénzben megfizeti; almák közöl a buzás -- egy nagyobb fajta lányesecst és egy horizá nyári fontos, a körték közöl a mondot-takon kívül a nyári kalmán, korona örökös, Hardempout Colmár, az egri és még nehány, -- melyeket nagyobb számban fentartja s gyümölcsterméséből ekint saját háza szükségletén fölül éven-kint 200 frt általános jövedelmet nyer, sőt volt már idő, midőn a gyümölcsözöngy vidéken 500 frtot vett be.

A ház körüli utak és a konyhakert a gyümölcsfák mellett ribiszko-, köszméte- és málnabokrokkal vannak szegélyezve, a köszméte frissében talál biztos vevőre, a málnából és ribiszkekből gazdánk konyhatűgyességgel bíró neje szőrpöt készít és akitől veszik meg a czukrászok, gyógyszereszek, -- ez évben 40 krajval fizetvén készjelt, épen 100 frtezőrt 40 frtot nyert.

A már ideig elsorolt szép jövedelmet nyújtó beruházások mint mellékes gazdasági iparágak, a mivelet alá tartozó földből alig sajátitanak el valamit, tartozván azok részint a védéshez, mint kerítések, részint pedig a futóhomok fejfogásához, -- a táb-lák közti 3 öl széles utak -- igaz, hogy megdémázták a mive-lés alá tartozó földet, de jó fűtermő fordulók azok és az istálózott marha kielégítő nyári legeltetésben részesül azokon annak ide-jében.

A nyolcz tábla, leszámítván mindenikéből a kisebb-nagyobb homokkötési ültetvényeket, eke és kapa alatt miveltetik, gabona-nemű alá mindig csak két tábla jó -- ennek termése elég ház-tartása szükségletére, egy tábla házi kert, a többi 5 tábla nagyrészt takarmánytermelésre fordítottatik.

Valóban meglepett eme vetésforgás, midőn az alföldön kü-lönösen a mezőgazdasági ipar nagyrészt gabonaneműekre szo-ritkozván, ügyes gazdánk a takarmánytermelést tartja feladatá-nak és igen okosan: a gabonaneműek feleslegének eladásával meglopnam -- ugymond -- földemet táprejéjtől, a takarmány-termeléssel ellenkező -- minthogy azt marháimmal felételem, nagyobb mennyiségű trágyával emelom földem termő képességét -- s minthogy a tejet piaczra hordom, ezen veszteséget kárpó-tolandó, a gyári hulladékokkal növelt takarmány-állományom ismét növeli a trágya-mennyiséget, mindamellett, hogy az ényem-zögödörbe foly az emberi ürülék, oda hordatik minden konyha-szemét és hasonló.

Hogy a jól mivelt és gazdagon trágyázott földben diszló luczerna, keverék, takarmányrépa és hasonlók értékét megbe-csülhessük, az istálóba kell néznünk, a marha-állományt szem-ügyre veendők.

6 tehén, 1 öreg s egy növendék bika, 3 másodfiú üsző és 1 bika és 3 idei üsző és egy bika, végre 1 ló, mely a piaczi szállítá-sokat eszközöli, összesen 15 darab kisebb-nagyobb marha di-zsít a gazdaságot, melynek példátlan tenyésztet trágyájával előmozdítja.

Lássuk most, mikint értékesül a ternelt takarmány? mely szorgalmasan gyűjtött és száritott lombtakarmánnyal és gyári hulladékkal gyarapítottatik, milyen sörház-malata, timár-dara, korpa, malompor stb.

Jelen voltam a fejésen, tehát tanuságot tehetek arról, hogy a 6 tehén összesen 75 itcze tejet adott este, reggel és déli fejésre, -- gazdánk azonban átlagosan csak 60 itczere számít és annyira van szerződése is a kis városban lakó hivatalnokok, kereskedők és más magánosokkal, kik esztendőn 6 kron fizetik itczéjét a friss tejnek; naponkinti tej jövedelme tehát 3 frt 60 kr, mi tesz az egész esztendőben 1314 frtot, melynek fele takar-mány-pótlékra fordítottatik, tiszta jövedelem tehát 657 frt. A meg-maradt fölöleg fejből finom sajtot szokott az ügyes gazdasszony készíteni és a házi szükségre felhasználni.

Borjúból évenként 3 üszőt és 1 bikát nevel fel és harmadfiú korukban eladja, örömet megfizetik darabját évenként 100 frttal, ép ugy mint a felhizalt mastra-tehenet, melynek jövedelme 400 frt, minthogy egy fiatal állattal saját marha-állományát fel-frisíti.

Mi a marhák faját illeti, annak szép remekét és az alföld-nek igen megfelelő faját mutatja be Tóth György uram, melyet szerencsés keresztezésekkel és kitünő ápolással az eredeti ma-gyar fajból hozott létre, -- nagy, erős, hizékony és jó tejelő álla-tok -- s minthogy kitünő ápolásban részesülnek, kár nélkül meg-győzik felváltva a föld megmunkálását is.

De még ezzel nincs bevégezve gazdánk ipara és annak folytán jövedelme.

A házikert zöldségtenyésztésre, falkoláknak és gyógyfű-vek tenyésztésre szolgál, a konyhakertet a növényekkel gon-dozzák, a falkola, vasárnapi mulatságu az öreg és az ifjú gaz-dáknak és ismerve már most a finom és kelendő gyümölcsöt, ne-mesített esemetét nagy kelendőségnek örvendnek.

Lukács pap éneke.

Igy sir a földér hatlyu Moander vize partján,
Mikor kosorgi magát, halálának végső napján,
Igy szok a szép gollero, özvegyességében asszu fán,
Szerelmes táru halálán:

Oda van már eltem, mint reggeli hóharmat,
Elkelt szép örömben, mint akit a nap elszáraztat,
Oh mint fán én elesésem; mindkét szerencse forgat
Ez az idő elváltottat.

Árva hazám Debreczen, hová főd a próféta!
A vén jámbor hív szolgán nem reszket-e a szived már,
Ama drága lelki Jósudn nem nyílik-e meg a szád,
Nem könyvez-e az orezád?

Nyárban buza kulásza több-e vajjon a földön,
Apró por szárazságban számosabb-e a mezőkön,
Mint Debreczen solajásu, vagyon most minden helyen.
Mind fő, közép s alsó renden?

Nagy inségbe merült nép, semmi gondod nem valo,
Mint a huzagzat ép, valamíg évi édes otyja.
Mert gondját viseli, szépen neveli és oktatja.
Borzas haját lapogtatja.

Elizéus hadnagyod tenéked magd éle.
Biztatott, hátorított mindennemű szükségedben,
Mint fényes csillag olyan volt a szent gyülekezetben,
Mint korona a fejeden.

Sava vala földednek, józsa ételednek,
Tökőre szoronsédnek, ozslapu gyengeségednek:
Ne tessék azért neheznek, ha a hűjják savóllnek.
Mert óines anyjuk a csirkéknek.

Savány hamr fogadon, mind ételod s italod,
Nem készülsz olyan gyorsan, mikor a harangzórt hallod,
Majd meghalod a szived azon, hogy csak az helyet látod,
És tanítást nem hallod.

Mézbesszedo Lukács pap, drágább mértus olajnál,
Igazságod a szép nap, szobd valót a sár aranynál,
Minket már a sus majd elkap, hogy fölünk eltávozál,
És a farkasoknak hagyál.

Irgy marha az halál, még pedigen szomorú,
Ki tegnapon jól valál, ez már mint a végső bucsu.
Bizony ha kétfélé lútnál, meghallanád nécsoda fu.
Meghatná szivedet a bu.

Gyászruhában már a hold, fejtél kizsüggosztette,
Hogy az halál igr horgász, neki nagyúrán könyezve,
Mert elvitte a mandarász, ki volt egytellenegye,
Első s utolsó szőlöttje.

Mégis amint zokoghat, ő magát így siratja,
Már nekem szivemem hat, az égnek mérges fülánka.
Örömtől fosztó búnat, tagimat elfojtja,
Elkelt vénségem istátpja.

Ambrus pap holta után, lám keserge Derecske,
Látván mármost, hogy valnál méltán megepedett szíabem,
Hátnék bizony én is sírván, ha halhatnék ez igrben.
Holtig való inségemben.

Tenyészesünk két magya, két okolnak oltában,
Kinek jó pasztorángu volt nyájának erős palán,
Mint a hajnal csillaga, csak egy szonpíllantásban
Mint mulik el hamarjában.

Olyan már életem, mint a megszórt fának,
Semmi hasznát nem érzem ennek is az áldott napnak.
Mert magva szakadtól hamr, s felkéd az árvaságnak
Bocsátotta, búbanatnak.

TÁRCZA.

Debreczen keserve

Lukács pap halála felett, 1613-ban.

Hodászi Lukács, a debreczeni egyházmegye esperesje, a füzös-tuli egyházkerület nagyhíru, erélyes püspöke s Debreczennek 1604-től 1613-ig tudós és hatalmas ékes beszédu predikátora, midőn 1613-ban majus 11-kén a templomban könyörgést tartott, hirtelen ledobbanván, rogtan kimúlt a szöszékben. Debreczen a legmélyebb fájdalommal siratta az ő kiválóan szerettet predikátorát, aki is eltemetett a czepléudtezi temetőben az utczai kapuvál szemben álló szép dombon, tehát ott, ahol a nagy Milius Péter hamvai is nyugosznak. Hodászi Lukács sirja felett is köemlék állott, melyről Hunyadi Ferencz a debreczeni lelkész azt írja, hogy ő, a már föld alá került emléket 1783-ban kiásatta és szemléltetvé tette.

Hodászi Lukács halálát siratja az alább közölt gyászének is, mely nemcsak régiségénel, de tartalmánál, ószinte mely érzelménel s egyik ponton költői szépségénel fogva is megérdemli, hogy Debreczennek mai olvasóközönsége reá egy pillantást vessen s emlékezzék biztelettel jámbor őseinek szép jelleméről.

Az ének szerzője, mint a tartalom egyikét pontjából ki lehet venni, nem más, mint az akkori hodászi predikátor, ki debreczeni születésu vala, s így keltős minőségben keservegt. Mert Lukács pap meg, mint neve és az ének mutatja, Hodászon született.

E gyászének kezdő sornja s egy pontja: „Debreczennek a tezád” stb. ismeretesek iradalmunk mezején, de egész teljeségében, ugylátszik, hogy az újabb évtizedek legjelölésbé történetbuvárat sem ismerték. A példány, amelyről e közlemény véve van, a marosvásárhelyi Teleki-könyvtarban, Simai Miklós nagyhíru tudós debreczeni tanár egyháztörténelmi kézirata mellett találtatik.

MENETREND

a tiszavideki vaspályán, 1864-ik év Május 1-től kezdve, érvényes az 1864-dik nyári havakra.

Table with train schedules for various routes including Kassa, Arad, and Bécs. Columns include station names, departure times, and arrival times.

A közállomásokról indulás idejéig, a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva. A vasúthoz csatlakozó postakocsik indulnak: Aradól-Szebenre, Nyiregyháza felé, Nyiregyháza felé, Nyiregyháza felé, Nyiregyháza felé, Nyiregyháza felé, Nyiregyháza felé, Nyiregyháza felé, Nyiregyháza felé, Nyiregyháza felé, Nyiregyháza felé.

HIRDETMÉNYEK.

84-dik ÁRJEGYZÉK az „István” gőzmalom gyártmányairól.

Table listing prices for various types of flour and grain products, including items like 'asztali dara nagy szemű', 'ugyanaz apró', etc.

Debreczen 1864. Aug. 29.

Arlejtés.

A főiskolai tápintézetben 115-120 egyének étellel - s 200 egyének a jövő iskolai évben kenyérral ellátása végett f. hó 12-kén d. u. 3 órakor a főiskolai gyűlésteremben arlejtés tartatván, a vállalkozni szándékozók meghívotnak. A főisk. igazgatóság.

A varróintézetben

(Czeglédutca 3. sz.) kitűnő anyagu és varrásu zsákok jutányos áron kaphatók.

VB. Árverési hirdetés.

Helybeli polgár Jablonczay Kálmántól a folyó 1864. évi június 11-én ugyanannak pallagi tanyáján bíróság lezárolt és megbeszült 60 hold tengeri és 20 hold dnyeföld fele termései e. é. szept. hó 15 napján d. u. 9 órakor a helyszínen tartandó közönséges végrehajtási árverés útján azonnali készpénz-fizetés mellett a legtöbbet ígérőknek el fognak adatni. Kelt szab. kir. Debreczen város városi bíróságunk 1864. augusztus 29-kén tartott üléséből.

1000 darab

egynyratú jó tőke-bírka az uszonyrészi pusztán szabad kézből eladó. Értekezhetni felüle tulajdonos Zichemán Ignácuznál.

Mezei gazdák

A legnehezebb mivelni földben is bizton használatú, egészen vert vashól készült vaskések és vashoronyák készlet kaphatók, Debreczenben Károly Antal Kovácsmesternél. Hatvanvezén 1864. sz. alatt.

Sertés-eladás.

A munkácsi és sz. miklósi uradalmak sertésnyájából e. é. szeptember 12-kén délelőtt Munkácsen 400 darab, 2 és 3 éves, a hizlalásra alkalmas ártányok és herélt kocaik árverés útján el fognak adatni. Ezekből kisebb számmal is megengedtetik a vétel. Kelt Munkácsen 1864. aug. 25.

Haszonbérbe adandó FÖLDBIRTOK.

A nyiregyházi határhán levő s a kallói határral szomszédos 186 hold jó minőségű szántóföld a f. évi sz. málynapról számított három vagy több évre haszonbérbe adandó. A haszonbéri feltételek felett értekezhetni Debreczenben ügyvéd Kovács Dánielnél Széchenyiteuzán 1817 szám alatt.

Székely József

ezukraszoltjában a pinczon Vecsey Imre ur háza alatt igen kellemes ízű: ezukoreczet és ezettel.

Ángolkeserű és Növénykeserű LIQUEURÖK.

Ezek főleg a gyenge gyomor és rossz étvágy esetében igen hatályosok.

Hirdetmény, buza és tengeri-szállításra.

Table listing prices for wheat and sea transport. Columns include quantity (e.g., 10920 bécsi mérő), price, and destination (e.g., Nagybányára, Kapnikbányára).

részletenkint leend szállítandó, folyó év szeptember 27-kén a nagybányai kincstári gazdasági hivatal irodájában adják be, későbbi ajánlatok semmi ürügy alatt el nem fogadtatván. Vállalkozni szándékozók erről oly módon értesítettek, miszerint lepecsételt ajánlatukat folyó évi szeptember 27-ike déli 12 óráig a nagybányai kincstári gazdasági hivatal irodájában adják be, későbbi ajánlatok semmi ürügy alatt el nem fogadtatván. A szállítási feltételek Nagybányán, ugy Sztrimbulyban és Kapnikbányán az illető gazdasági irodákban akarmely órákban megtekinthetők. Nagybányán 1864, augusztus 31.

Kincstári gazdasági hivatal által.

Pályázati hirdetés.

Sz. kir. Debreczen város hatóságánál üresedésbe jött telekkönyvi előadói állomásra, melylyel 500 o. é. frt évi fizetés van egybekötve, ezenmel pályázat nyitattik azon kijelentés mellett, hogy az ezen állomásra pályázni kívánók, eheli folyamodványukat, jogképzettségüket igazoló okmányokkal felszerelve, f. évi szeptember 30-káig a városi polgármesteri hivatalhoz nyújtsák be. Debreczen 1864. szeptember 7.

A polgármesteri hivatal.

Debreczeni főiskolában levő újonnan szervezett három éves jogakademiában, a hittanszaki bölcsészeti al-tanított-képezési tanfolyamokban, a határozatú gymnasiumban, az elemi iskola felébe újonnan állított három osztályú polgári iskola első osztályában az 1864-ik iskolai évi előadások f. é. október 13-án kezdetek meg. Beiratás, október 1-13-dikéig. A jogakademiái s hittanszaki tanfolyamokba léphetésre érettségi bizonyítvány szükségeslettel.

A főiskolai igazgatóság.

A gyógytudomány sok és nagyvirú tekintélye által ajánlja és bizonyítványokkal ellátva!

Dr. BÉRINGUIER LIPÓT Matos KORONA-SZESZE

(a kölni víz quintessentiája) eredeti áruval 1 frt 25 ujkr.

Dr. Beringuier es. k. szab. korona-szeszeben a legfinomabb, röpnyű illó-szesz a növényvilág alkatrészeinek legvalószínűbb és legdrágább, jóságú, élénkítő és erősítő részével aköz van vegyítve, hogy e szesz, a legkiválóbb illó-szesz mindeztől személyek s a leggyógyosabb szaktémerek által minden más e fajta készítménynek elbe tétek, nemcsak mint igen kellemes s zagonos és mosdó-víz, hanem mint kitűnő segéd-szer az életerő fölrészítése és az idegek erősítésére.

Dr. BORCHARDT Matos NÖVÉNY-SZAPPANA.

Dr. Borchardt es. k. szab. növény-szappanna kitűnő szer a bőrruházásra és épségben tartására; kétségkívül legjobb azok közt, akik 42 kr. o. ért. székelyben előállítottatnak, ugy az oly alkalmatlan s z e p l ő, m á j f o l t o k napégetés, fakadékok, pattanások, bőrbajok stb. valamint szép és finombörnek életerős előállítására és élénkítésére. Nagy hatással használatú szántán mindennemű fűrdőkhez.

Gondos, tudományos és előhaladott ismeretek eredménye a szabadalmazott Dr. Hartung-féle hajnövesztő szer.

A hajunk észszerű ápolásának hatóságos közzétételére, míg a Chmuhé-jolaj a haj megtartására és szépítésére általában, addig a Növényi hajkenőcs a hajnövesztésére és élénkítésére igen kitűnően hat s míg az első a haj rugékony s újkr. sárgát és színt fokozza; az utóbbi a korán őszölést s a haj kihullást akadályozza, amennyiben a fejbőrnek új, jótékony hatást anyagot szolgáltat s a hajgyökvet a legerőteljesebben táplálja.

Debreczenben, szabott gyári áron egyedül kaphatók e jelles minőségű szerkek: Rotelmek Károly gyógyszerész-nél és Gerőby és Hannig fűszerkereskedésben Széchenyiteuzán szegletén.